

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ
в порядку ст. ст. 13, 42, 43 Закону України «Про Конституційний Суд України» від
16.10.1996 № 422/96-ВР про надання офіційного тлумачення

Наразі я як громадянин України потребую офіційного тлумачення норм законів України.

В Україні діє Закон України «Про електронну комерцію» від 03.09.2015 № 675-VIII (надалі – Закон від 03.09.2015 № 675-VIII), щодо тлумачення та роз'яснення окремих норм якого я подаю дане звернення.

Необхідність тлумачення випливає з наступних обставин.

Відповідно до п. 15 ч. 1 ст. 3 Закону від 03.09.2015 № 675-VIII суб'єкт електронної комерції – суб'єкт господарювання будь-якої організаційно-правової форми, що реалізує товари, виконує роботи, надає послуги з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем, або особа, яка придбаває, замовляє, використовує зазначені товари, роботи послуги шляхом вчинення електронного правочину.

Відповідно до ч. 1 ст. 8 Закону від 03.09.2015 № 675-VIII права та обов'язки покупця (замовника, споживача) товарів, робіт, послуг у сфері електронної комерції визначаються законодавством України, зокрема Законом України «Про захист прав споживачів». Покупець (замовник, споживач) товарів, робіт, послуг у сфері електронної комерції за обсягом своїх прав та обов'язків прирівнюється до споживача у разі укладення договору поза торговельними або офісними приміщеннями та у разі укладення договору на відстані відповідно до Закону України «Про захист прав споживачів».

В той же час, відповідно до п. 22 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991 № 1023-XII споживач - фізична особа, яка придбаває, замовляє, використовує або має намір придбати чи замовити продукцію для особистих потреб, безпосередньо не пов'язаних з підприємницькою діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника.

Отже, як випливає зі спеціального закону, статус та зміст особи споживача визначається саме метою придбання особою товарів, робіт, послуг – для особистих потреб, безпосередньо не пов'язаних з підприємницькою діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника.

В даному випадку мені не зрозумілий зміст формулювання ч. 1 ст. 8 Закону від 03.09.2015 № 675-VIII в частині статусу покупця при наявності посилення на Закон України «Про захист прав споживачів» з використанням слова «зокрема».

Посилання на Закон України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991 № 1023-XII в ч. 1 ст. 8 Закону від 03.09.2015 № 675-VIII в наведеному формулюванні при буквальному розумінні наводить на думку, ніби усі особи покупці (замовники, споживачі) мають статус споживача згідно Закону України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991 № 1023-XII.

Якщо так розуміти закон, то виходить, що при вчиненні електронного правочину тільки споживачі можуть бути на стороні покупця (замовника, споживача), а якщо це будуть суб'єкти господарювання, які придбаватимуть для підприємницьких цілей товари, роботи, послуги, то або вони матимуть права та обов'язки споживача, що не завжди вигідно постачальнику товарів, робіт, послуг, враховуючи їх, як правило, підвищену вартість та

особливості господарських взаємовідносин, або такі правочини будуть суперечити закону з вірогідністю настання відповідних правових наслідків.

На моє переконання було б невірним, якби стороною покупця були виключно споживачі згідно з Законом України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991 № 1023-ХІІ, або покупці суб'єкти господарювання мали б ті ж самі права й обов'язки, що й споживачі – це або б нівелювало норми Закону від 03.09.2015 № 675-VIII щодо використання електронного цифрового підпису та створювало дискримінацію в частині неможливості вчинення електронних правочинів суб'єктами господарювання, або суперечило б Закону України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991 № 1023-ХІІ, який дає чітке та зрозуміле визначення споживача, безпідставно поширюючи цей статус на суб'єктів господарювання.

У випадках спору, виниклого з електронного правочину, особа покупця, який в певному випадку буде суб'єктом господарювання, зможе посилатись на Закон України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991 № 1023-ХІІ та наполягати на своїх додаткових правах, які передбачені цим законом, які можуть суперечити змісту укладеного договору.

У зв'язку з викладеним у мене й виникла необхідність отримання тлумачення окремих норм Закону від 03.09.2015 № 675-VIII, оскільки я маю намір дуже поширено та активно вчиняти електронні правочини через їх зручність та швидкість оформлення.

Відповідно до п. 4 ч. 1 ст. 13 Закону України «Про Конституційний Суд України» від 16.10.1996 № 422/96-ВР Конституційний Суд України приймає рішення та дає висновки у справах щодо офіційного тлумачення Конституції та законів України.

Відповідно до ст. 43 Закону України «Про Конституційний Суд України» від 16.10.1996 № 422/96-ВР суб'єктами права на конституційне звернення з питань дачі висновків Конституційним Судом України у випадку, передбаченому пунктом 4 статті 13 цього Закону, є громадяни України, іноземці, особи без громадянства та юридичні особи.

На підставі вищевикладеного, керуючись ст. ст. 1 – 3, 13, 38, 42, 43, 55 Закону України «Про Конституційний Суд України» від 16.10.1996 № 422/96-ВР, -

ПРОШУ:

1. Надати офіційне тлумачення частини 1 ст. 8 Закону України «Про електронну комерцію» від 03.09.2015 № 675-VIII щодо визначення статусу особи покупця (замовника, споживача) в частині його співвідношення з Законом України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991 № 1023-ХІІ, а саме:

- чи поширюється на особу покупця (товарів, робіт, послуг) при електронному правочині згідно Закону України «Про електронну комерцію» від 03.09.2015 № 675-VIII, якщо він є суб'єктом господарювання відповідно до законодавства України, статус споживача згідно Закону України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991 № 1023-ХІІ (з урахуванням використання у формулюванні норми закону слова «зокрема»)?

2. У разі відмови в наданні офіційного тлумачення – повідомити про це та надати безоплатну первинну правову допомогу у вигляді письмового роз'яснення порушеного питання відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» від 02.06.2011 № 3460-VI або надіслати дане звернення до уповноваженого органу для надання мені такої первинної правової допомоги.

Додатки: примірник конституційного звернення в кількості 2 екз.

З повагою,

А.О. Кліщ